

Türk Tabipleri Birliği

Turkish Medical Association

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ

ANKARA OFİSİ

Ferit Recai Ertuğrul Caddesi No: 4

Oran/Ankara

3356/2025

18.07.2025

Konu: Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nde Türk Tabipleri Birliği'ne yer verilmemesi hk.

Bilindiği gibi 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Avrupa Birliği'nin 89/391 Çerçeve Direktifi (<https://osha.europa.eu/en/legislation/directives/the-osh-framework-directive/1>) temelinde, konu ile ilgili esas düzenleme olarak 2012'de yürürlüğe girmiştir. Kanunun 21. maddesi ile Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyinin kuruluşu düzenlenmiş; Konsey bileşenleri arasında Türk Tabipleri Birliği'ne de yer verilmiştir. Kanunun uygulamasını gösteren ve halihazırda yürürlükte olan Yönetmelik de aynı hükmü içermektedir. 2018 yılında yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile anılan Kanun maddesinin (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılması Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2021/125, K: 2023/213 Sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. Nihayetinde bu kez 21 Haziran 2025 günlü Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Genelgesi ile Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi yeniden "kurulmuştur". Düzenlemenin dayanakları arasında ILO'nun 155 ve 187 No'lu sözleşmeleri gösterilmektedir. İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin politika belirlenmesi amacıyla kurulduğu belirtilen Konsey bileşenleri arasında Türk Tabipleri Birliği ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği gerekçesiz olarak sayılmamıştır. Oysa işyeri hekimlerinin işçiden ve işverenden bağımsız, mesleki özerkliklerinin tümüyle sağlanarak çalışması ILO'nun 155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme ile 187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesinin temel unsurlarındandır. Yine Avrupa Konseyi'nin Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı (GGASS) 3 Mayıs 1996 tarihinde imzaya açılarak 1 Temmuz 1999 tarihinde yürürlüğe girmiş, Türkiye'de 1 Ağustos 2007 tarihinde iç hukukun bir parçası haline gelmiştir.

Sözleşmenin "Güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları hakkı" başlıklı 3.maddesine göre

"Akit Taraflar, işverenlerin ve çalışanların örgütlerine danışarak, güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkının etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak üzere;

İş güvenliği, iş sağlığı ve çalışma ortamı hakkında tutarlı bir ulusal politika oluşturmayı, uygulamayı ve bunu belli aralıklarla gözden geçirmeyi, bu politikanın temel hedefi, iş güvenliği ve iş sağlığını iyileştirmeyi ve özellikle çalışma ortamının doğasından kaynaklanan tehlike sebeplerini en aza indirmek yoluyla, çalışma sırasında ortaya çıkan ya da bununla bağlantılı olan hastalıkları ve kazaları önlemeyi taahhüt ederler"

Mevzuatın gereklerinin ötesinde sağlık bizzat çok tehlikeli işkoludur ve hekimler işten kaynaklı risk altında çalışmaktadır. Bunun dışında hekimler ve tüm sağlık çalışanları, giderek artan ve önlenmesine ilişkin hiçbir somut politika oluşturulmayan "şiddet" tehdidi altında

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 / 17 - 23, 06570 Maltepe - Ankara / Türkiye

Tel: (+90 312) 231 31 79 | Faks: (+90 312) 231 19 52 - 53 | e-posta: ttb@ttb.org.tr | <http://www.ttb.org.tr>

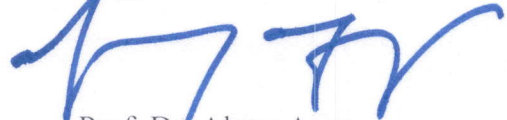
görev yapmaktadır. Sağlık çalışanlarına yönelik saldırıların ölümle sonuçlandığı gerçeğine karşın iş sağlığı ve güvenliğinin teminindeki temel unsur olan hekimlerin politika belirleme süreci dışında bırakılması, ILO sözleşmeleriyle oluşturulan çerçevenin hükümsüz kalacağını göstermektedir.

Kaldı ki işyerinde sağlık hizmeti verilmesi, işçilerin sağlıklarının korunması ve bu koruyucu sağlık hizmetinin “işyeri hekimi” eliyle verilmesi 24.04.1930 tarihinde kabul edilen 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 180. maddesi ile mevzuatımıza girmiştir. Türkiye’de 95 yıldır işyeri hekimliği yapılmaktadır ve bunun kurumsal hafızasının sahibi Türk Tabipleri Birliği’dir. Nitekim İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü 1974’te yayımlanmış ve aynı yıl yapılan Türk Tabipleri Birliği Büyük Kongresinde gerekli önlemler alınmaması nedeniyle işçilerin hayatını kaybetmesinin “iş cinayeti” olarak tanımlanacağına dair karar alınmıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 112 nolu İşyerlerindeki İşçi Sağlığı Hizmetlerine İlişkin Tavsiye Kararı esas alınarak hazırlanan İşyeri Hekimlerinin Çalışma Şartları ile Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik 1980’de yayımlanmış ve Türk Tabipleri Birliği 1987’de yapılan Büyük Kongresinde aldığı karar üzerine işyeri hekimliği sertifika kursları düzenlemiş, Kanununun verdiği açık yetkiye dayalı olarak işyeri hekimlerinin görev dağılımlarını yapmıştır. Halihazırda Kanunun 30. maddesine göre tabip odaları, işyeri hekimlerinin belirlenen ilkeler çerçevesinde hizmet sunmadığına ilişkin iddiaları “amme hizmeti ve selametine aykırı hareket” nedeniyle meslek ilke ve kuralları çerçevesinde denetlemektedir.

Türk Tabipleri Birliği, çok tehlikeli işkolunda çalışan hekimlerin meslek örgütü olarak, iş sağlığı hizmeti sunan hekimlere yıllarca eğitim vermiş olup sunulan koruyucu sağlık hizmetinin niteliğini de meslek ilkeleri çerçevesinde denetlemeye yetkili tek kurumdur. Bu bilgi ve birikimi olmaksızın iş sağlığına ilişkin politika yapılmasının benimsenmesi, Genelge ile yeniden kurulan Konsey’in beyan edilen amaca ulaşmasının zorluğunu aşıkarak etmektedir.

Açıklanan çerçevede, hekimlerin sözlü ve fiziki saldırı altında olmaları nedeniyle bu alanda politika belirlenmesine ilişkin karşılıklı işbirliğinin sağlanması amacıyla görüşme talebimizin değerlendirmeye alınmasını, Konsey’in teşkilinde Birliğimize yer verilmemesine dair değerlendirmenizin tarafımızla paylaşılmasını bekler, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Alpay Azap
TTB Merkez Konseyi
Başkanı